

Zajištění potravinové obslužnosti v obcích do 500 obyvatel – výstup z dotazníkového šetření

Centrum společných služeb DSO Severovýchod za podpory SMO zrealizovalo průzkum v otázce zajištění potravinové obslužnosti v obcích do 500 obyvatel. Cílem tohoto průzkumu bylo zjistit způsoby, kterými je zajišťována potravinová obslužnost v malých obcích. Dotazník vzešel z informací občanů malých obcí o problémech s pravidelným nákupem základních potravin a snaze starostů tuto problematiku v jejich obcích řešit. Dotazník by měl pomoci starostům udělat si základní přehled o možnostech zajištění potravinové obslužnosti, které jsou využívány v ČR.

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 75 obcí z různých částí České republiky. Respondenty šetření byli starostové obcí případně jejich zaměstnanci. Vzhledem k tomu, že získaný vzorek dat obsahuje pouze informace od 2 % malých obcí s obyvateli do 500 obyvatel, nelze zjištěný vzorek získaných dat považovat za vypovídající, ale lze z něj vyvodit určité závěry, které mohou být přenositelné na celou skupinu malých obcí do 500 obyvatel v ČR.

Počty obcí, které se účastnily dotazníkového šetření z jednotlivých okresů:

Okres Benešov	9
Okres Příbram	18
Okres Písek	1
Okres Strakonice	1
Okres Klatovy	5
Okres Cheb	4
Okres Česká Lípa	3
Okres Chrudim	1
Okres Jihlava	16
Okres Pelhřimov	5
Okres Hodonín	10
Okres Uherské Hradiště	2

Výstupy z dotazníkového šetření:

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 75 obcí z různých částí České republiky. Ve 22 obcích se obchod vůbec nenachází, ani není jiným způsobem zajišťována potravinová obslužnost, a tak občané dojíždějí do sousedních obcí, případně spádových center. Obchod se nachází ve 41 obcích a v 17 případech je potravinová obslužnost zajišťována jiným způsobem, než je kamenný obchod.

V obcích, kde se obchod nachází je z 95 % provozovatelem fyzická nebo právnická osoba podnikající. U 48,8 % respondentů je nemovitost, v níž se obchod nachází v majetku obce. 26,8% obcí také přispívají na provoz obchodu. Mezi jednotlivými obcemi se částky příspěvků obcí velmi liší a pohybují se v rozmezí od 5 000 Kč do 100 000 Kč, případně podnikatel nehradí obci nájem nebo obec přispívá i na energie.

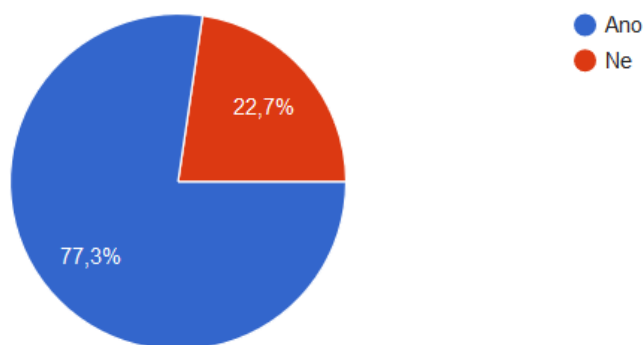
Jinou formou zajištění potravinové obslužnosti je ve všech ostatních případech, kde kamenný obchod není, a je zajišťována potravinová obslužnost, pojízdná prodejna realizována různými způsoby. Nejčastěji do obcí dojíždí obchodníci 2x do týdne a příjezd je občanům předem sdělen informačními kanály obce.

V obcích, v nichž se obchod nenachází, se respondenti shodují, že poptávka po obchodu ze strany obyvatel existuje, ale z ekonomického hlediska se zde nevyplatí obchod bez podpory obce provozovat. V několika případech k ukončení provozování obchodu v obci přispělo také zavedení EET.

Grafické výstupy z šetření:

Nachází se ve Vaší obci obchod, zajišťuje obec potravinovou obslužnost občanům jinou formou?

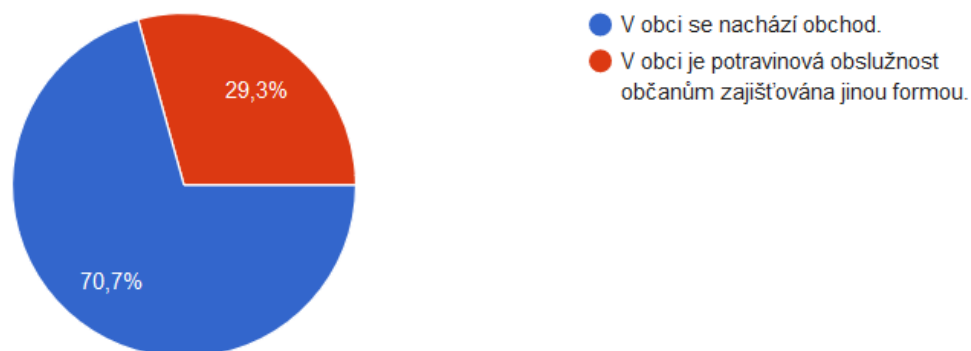
75 odpovědí

V obci je zajišťována potravinová obslužnost

Jakým způsobem je v obci zajišťována potravinová obslužnost?

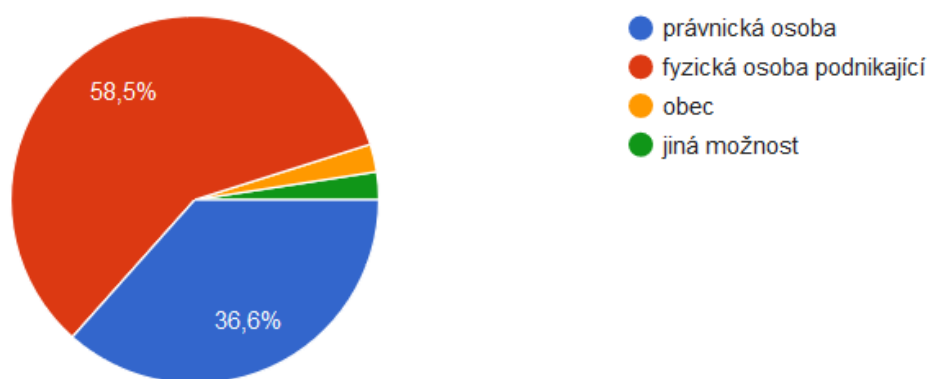
58 odpovědí

V obci se nachází obchod

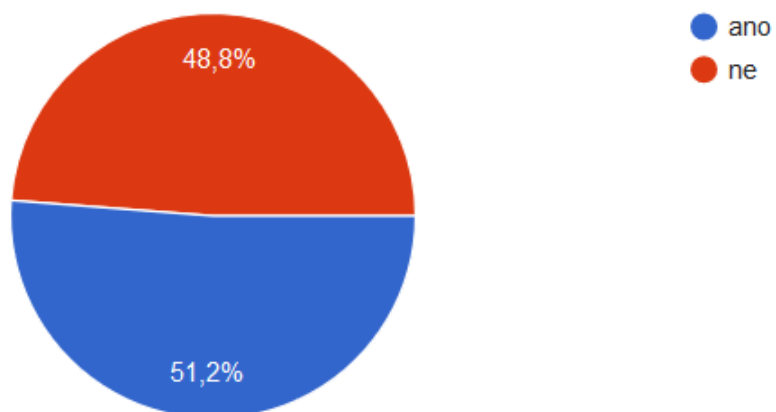
Kdo je provozovatelem obchodu?

41 odpovědí

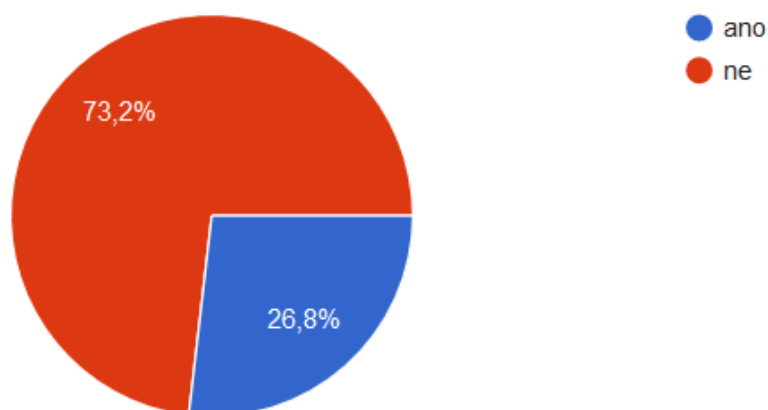
Patří nemovitost, ve které je obchod provozován obci?

41 odpovědí

Přispívá obec na provoz obchodu?

41 odpovědí

Obec přispívá na provoz obchodu

Vepište částku přibližně v tis. Kč.

11 odpovědí

- 70 000 - 100 000 Kč
- 20 tisíc
- Bez nájmu.
- Nízký nájem
- 48000,- Kč / rok
- 10.000 Kč + vybavení obchodu patří obci
- 5000 měsíčně
- 60000,- Kč ročně
- 100 000 Kč
- Bez nájmu, obec hradí energie asi 20.000,-
- 30000

Obec zajišťuje potravinovou obslužnost jinou formou

Stručně popište, jak zajišťuje obec občanům potravinovou obslužnost.

17 odpovědí

- pojízdná prodejna
- pojízdná prodejna
- pojízdná prodejna
- pojízdná prodejna
- pojízdná prodejna
- pojízdná prodejna
- Formou pojízdných prodejen
- Do obce přijíždí pojízdná prodejna potravin
- pojízdná masna 2x/týden, pojízdná pekárna 1x/týden
- 1x týdně přijíždí soukromá pojízdná prodejna
- Pojízdná prodejna - 2x v týdnu
- Obec oslovila místního občana, který má obchod v jiné vesnici a ten na základě objednávek občanů potraviny přiveze. Prozatím tuto službu využívá asi 6 domácností.
- do obce zajíždí 1x týdně pojízdná prodejna
- Pojízdná prodejna firmy Lapek, 2x týdně, obec přispívá na provoz
- pojízdná prodejna Lapek Jihlava
- 1x týdně příjezd pojízdné prodejny
- 2x týdně dojíždí do obce pojízdná prodejna

V obci se nenachází obchod, ani není zajištěna potravinová obslužnost

V případě, že se nenachází v obci obchod ani není zajišťována potravinová obslužnost - odpovězte prosím několika větami, proč.

17 odpovědí

- Málo obyvatel
- Obec leží u Mar. Lázní do nejbližšího marketu to mají obyvatelé cca 3 km, nehledě na to, že většina dojíždí do zaměstnání tamtéž a v každé rodině je min. 1 automobil.

- O provozování obchodu se nenašel žádný uchazeč (podnikatel) a o zajištění potravinové obslužnosti žádný z občanů nepožádal.
- Coop Příbram obchod uzavřelo a nyní ho pronajala firmě prodávající nábytek.
- Začátkem roku 2017 skončil vietnamský občan provozování obchodu v prostorách OÚ. Provoz prodejny nikoho neuživí, neboť občané raději zajíždí do okresního města /auty/ a nakupují v řetězcích. Do obchodu většina docházela jen pro pečivo. Nyní po uzavření prodejny většina občanů volá po obchodu v obci, ale není zájem o provozování obchodu.
- COOP ukončila činnost a nikdo další není schopen udržet obchod v chodu. Obec Dubno je 2 km od města Příbram, kde občané najdou několik supermarketů.
- Obchod byl zrušen se zavedení EET, jiný zájemce není.
- Ke konci října 2016 z důvodu nízkých tržeb nájemce ukončil činnost v prostorách naší prodejny (objekt v majetku obce), doposud marně sháníme jiného. Nájemné nepožadujeme, pouze energie, ale ani tak nikdo nemá zájem (EET).
- Obchod, který zde byl, předchozí provozovatel uzavřel pro neefektivnost provozu.
- Zavedení EET pokladen.
- Byl ztrátový a nikdo ho nechtěl provozovat.
- Nevypálí se podnikateli pro 150 osob mít otevřenou prodejnu bez podpory obce. Sousedé si navzájem nakupují.
- Prodejna byla majitelem uzavřena z ekonomických důvodů (obrat nestačil pokrýt náklady). Byl zajištěn dovoz pečiva 2x týdně... opět pro nedostatečný obrát asi po dvou měsících zrušen. Prodejna potravin nabídnuta obcí (prostory jsou součástí obecního úřadu) zdarma k pronajmutí... bez výsledku. Jednání i s vietnamským obchodníkem... rovněž bez zájmu.
- Ukončen provoz
- Obec marně hledá nájemce, resp. provozovatele nově rekonstruované prodejny
- Obec je příliš malá, většina lidí pracuje v okolních obcích, kde si nakoupí. Seniorům, kteří nemohou jezdit autem, obstarávají nákupy jejich rodinní příslušníci.

Závěr:

Malé obce v ČR vnímají poptávku svých občanů po fungování obchodu v místě jejich bydliště a snaží se jim zajistit potravinovou obslužnost nejčastěji provozováním kamenného obchodu v obci, případně v menší míře pojízdnou prodejnu dojíždějící do obce přibližně 2x týdně. Obce sami provozovateli obchodů ve většině případů nejsou a raději přispívají fyzickým či právníkům osobám, provozujícím obchod. Příspěvky se mezi jednotlivými obcemi velmi liší, jak svojí výší, tak formou.

V obcích, v nichž se obchod nenachází, se respondenti shodují, že poptávka po obchodu ze strany obyvatel většinou existuje, ale z ekonomického hlediska se zde nevypatí obchod bez podpory obce provozovat. V několika případech k ukončení provozování obchodu v obci přispělo také zavedení EET.